

Zondag 25 augustus 2024 (NB Rood)

Gereformeerde kerk Nieuwendijk

Omzien naar elkaar – de ander is beelddrager van God, jij bent beelddrager van God.

Orde van dienst

Lied 216: 1 (Dit is een morgen als ooit de eerste)

Welkom (ouderling)

Komen

Lied 216: 2, 3 (Dauw op de aarde)

Bemoediging en groet

Meezinglied Hemelhoog 49 (Heer u bent altijd bij mij)

Glossy-actie

Toelichting

Kort gebed

Zegenwoord

Lied 970: 1, 2, 3, 4, 5 (Vlammen zijn er vele) – allen zo mogelijk staande

Woord

Opstap naar het bijbelverhaal

Verhaal: Raad eens hoeveel ik van je hou (Sam M^oBratney / Anita Jeram)

Lied Hemelhoog 327: 1 (Diep, diep, diep als de zee)

1e lezing Genesis 1: 26-27

lied 612: 1, 2 (Wij komen als geroepen)

2e lezing Matteüs 22: 34-40

Lied 612: 3 (Getekend voor ons leven)

Overdenking

Nu het vandaag over liefde gaat, is het verhaal over Hazeltje op zich een mooi vertrekpunt.

Een verhaal dat goed is voor kinderen.

Een speels en licht verhaal met een glimlach en een lichte ontroering voor volwassenen.

Zó kun je van een klein kind houden.

Zo ontwapenend kan een kind zijn.

Maar kinderen ontdekken al snel dat het niet altijd zo werkt.

Al hebben ze daar op jonge leeftijd nog geen woorden voor.

In de bovenbouw, en zeker als tiener beginnen ze hier terechte vragen bij te stellen.

Want de volwassenen wéten inmiddels: als de liefde waarover Jezus praat er zó uit moet zien dan is zijn liefdesgebod onmogelijk te vervullen.

Want we weten: er zijn nogal wat mensen voor wie je niet zulke warme en hartelijke liefde voelt.

Wat is liefde?

En ook: wie is die naaste?

Sommigen zeggen: iedereen op aarde.

De kerk zegt soms bij een actie: de naaste ver weg.

Maar hoe moet het dichtbij: met degene waar je eigenlijk een bloedhekel aan hebt gekregen?

Wat is liefde en wie is de naaste? ...

Het begint allemaal bij het volgende.

Wij ademen allen dezelfde lucht in – niemand kan zonder.

Wij allen zijn afhankelijk van wat deze aarde ons biedt – niemand kan zonder aarde, wind, vuur, of voedsel en water.

Wij allen zijn verbonden met elkaar – niemand komt ter wereld of kan opgroeien en leven zonder anderen.

En tegelijk zijn wij allen uniek – niemand kan van een ander zeggen: ik ben precies als jij. Ieder mens heeft een eigen, vreemde binnenwereld – niemand kan tegen een ander zeggen: ik voel, denk, ervaar hetzelfde als jij.

Tussen elke twee mensen blijft er altijd een onderscheid, een verschil – niemand kan zeggen dat het er niet is.

Dat helpt om na te denken over liefde – waarover de bijbel toevoegde: beelddrager van God ben je.

Ieder uniek, vreemd, anders – en tegelijk allen en samen beelddrager van God. Iedereen.

Daarin zoek ik de betekenis van de woorden liefhebben en naaste die Jezus hier gebruikt.

Maar over de liefde valt nog iets meer te zeggen.

Er zijn drie soorten liefde, leren we van de bijbel en in het leven van alledag.

De eerste is de liefde waar vrijwel iedereen meteen aan denkt bij dit woord.

De verliefdheid, de aantrekkingskracht, de erotische liefde voor één medemens, één partner.

Diepe gevoelens voor die unieke mens.

... maar iedereen is toch uniek?

Ja, maar deze ene is meer uniek dan de anderen...

Want je gaat een relatie van liefde en trouw aan met deze ene unieke mens.

Het is een liefde die je niet met anderen deelt.

De tweede liefde is die tussen vrienden en vriendinnen.

Dat is er ook één die de ander meer uniek maakt dan alle andere unieke mensen.

Maar er is ruimte voor meerdere vrienden.

Het is een liefde die ook voor partners belangrijk is.

Om ruimte te maken voor andere mensen in hun relatie.

Een relatie zonder onderlinge vriendschap kan al gauw verstikkend werken.

De derde liefde is de liefde voor de naaste en voor God.

Die kan er zijn voor alle mensen en ván alle mensen.

Het is een liefde waarin diepe gevoelens **niet** noodzakelijk zijn.

Je hoeft niet elkaars vrienden te worden om toch naastenliefde te schenken en te ontvangen.

Laat staan dat je een seksuele relatie zou moeten hebben.

Deze naastenliefde begint eerder aan de kant van de verantwoordelijkheid dan van de gevoelens.

Het is eerder erkenning-geven dat de ander beelddrager is van God, dan een intens warme band.

Het is eerder *kiezen* dan verliefdheid: een keuze om vertrouwen en veiligheid te schenken.

Deze naastenliefde is eigenlijk het fundament ónder de vriendschap of de intieme relatie.

Want er komen beslist momenten waarop je verliefde gevoelens voor je partner ver te zoeken is.

En ongetwijfeld zijn er momenten waarop je je beste vriend even niet kan verdragen, ruzie hebt, elkaar een tijd niet ontmoet.

Op zulke dagen kan het goed zijn je de vraag te stellen: kan en wil ik de ander als mijn naaste blijven zien?

Als beelddrager van God?

Ook in je vaste relatie, waarin je samen oud wilt worden.

De naastenliefde is een liefde die je kan helpen als je partner of je vriend of vriendin verandert.

Door het leven, door lichamelijke kwetsbaarheid.
Door verdriet en tegenslag, verbittering soms.
Door vervreemding als er mist komt in het hoofd van de ander.

Naastenliefde is een keuze – en daarom kan het ook een gebod zijn.
Heb je naaste lief als jezelf.

Daarin kunnen een paar dingen gebeuren.

In de naastenliefde erkennen we dat we allemaal lucht, aarde en samenzijn delen, en niet zonder kunnen.

In de naastenliefde erkennen we echter ook dat de naaste *niet* samenvalt met mezelf.
Wij zijn en blijven verschillend, hoe dicht we ook bij elkaar staan.
In *naastenliefde* kunnen we dat blijven zien, de uniekheid van de ander.

En dat helpt: om te voorkomen dat we voor de ander gaan beslissen wat goed voor haar of hem zou zijn.

Elk van ons gaat zijn of haar eigen weg als het gaat om het goede in het leven.
Daarom mag pastoraat of diaconaat nooit in de valkuil vallen om te zeggen: dit is goed voor die ander, zolang de ander dat niet zelf heeft verwoord.

Naastenliefde heeft nog iets in zich.

Het gaat niet zozeer over de vraag wie dan mijn naaste wel of niet zou zijn.

Nee het gaat over onszelf, over jou en mij die de vraag krijgen: *wil jij de naaste voor de ander zijn?*

Lucas verbindt in zijn evangelie het grote gebod met het verhaal over de barmhartige Samaritaan.

En Jezus besluit met de vraag: wie is de naaste geworden voor de man die halfdood langs de weg lag?

Dat maakt naastenliefde concreet.

Concreter dan de op zich mooie uitspraak dat we 8 miljard naasten hebben.

Dat blijft toch een beetje in de lucht hangen.

Voor wie kan en wil ik een naaste zijn of worden?

Dat gaat om degene die je tegenkomt, die je kunt aankijken, een hand kunt geven.

Het is op zich wel goed om verder te kijken dan ons dorp.

Door alle transport- en communicatiemiddelen van deze tijd weten we meer wat er speelt in de wereld dan Jezus en zijn leerlingen.

Hij wist denk ik niet wat er in Australië speelde.

In onze tijd weten we zóveel, dat we moeten kiezen.

We kunnen niet bij elk diaconaal project oprecht betrokken zijn.

Kies daarom, en verbindt je dan met één gemeenschap elders, één project, één tehuis voor vreemden.

Maar verdiep je je er dan ook in.

Probeer wat dichterbij te komen om een naaste te kunnen zijn zoals de bijbel daarover spreekt.

In de dagelijkse praktijk echter werkt naastenliefde vooral dichtbij, begint het ook nu in je directe woonomgeving.

Net als in de dagen van Jezus.

Op iemand afstappen.

Bijvoorbeeld door met een glossy op pad te gaan.

Jezelf voorstellen en je mede-gemeentelid in de ogen kijken en vragen: hoe gaat het hier?
Hoe gaat het hier echt? Kunnen we wat voor elkaar betekenen?

Want jij en de ander, en de ander en de ander, delen aarde, wind en vuur, water en voedsel,
deze wereld.

Jij en de ander, en de ander en de ander – beelddrager van God ben je.
Heb elkaar lief – want Gods liefde gaat naar elk van ons uit.

Amen.

Antwoord

Lied Lied 316: 1, 2, 3, 4 (Het woord dat u ten leven riep)

Voorbeden in 3 intenties en gezongen acclamatie (lied 367e), stil gebed, Onze Vader
Collecten

Muziek, terwijl de kinderen in de kerk komen.

Gaan

Lied 791: 1, 2 (Liefde, eenmaal uitgesproken)

Zegen **met gesproken 'amen'**

Moge het geloof
waarin we staan
hoorbaar worden
in ons spreken.
Moge de hoop
die leeft in ons hart
zichtbaar worden
op onze gezichten.
Moge de liefde
die ons bezielt
tastbaar worden
in ons handelen.

Allen: AMEN

Lied 791: 4, 6 (Liefde waagt zichzelf te geven)